

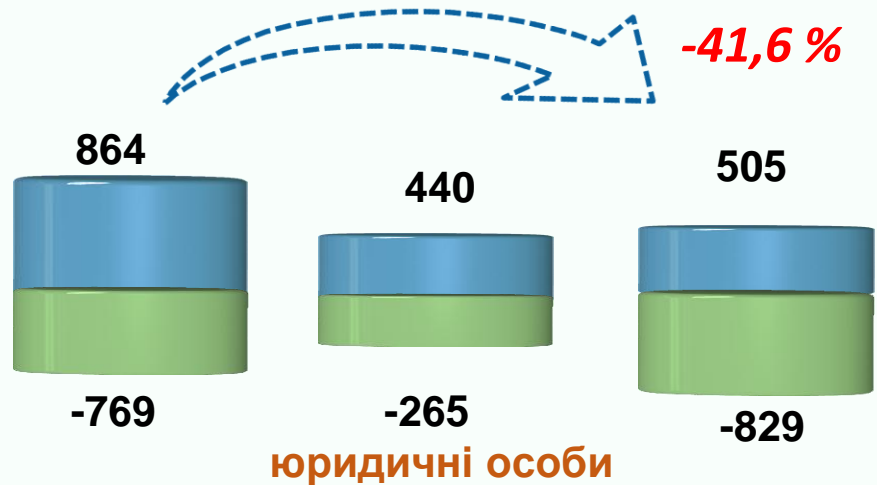
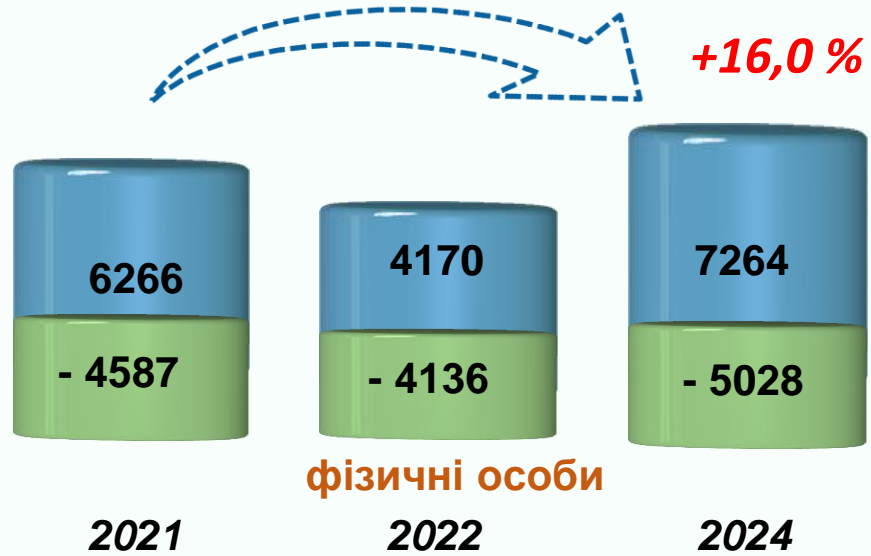

Платформа «Діалог влади та бізнесу»

**ПІДТРИМКА БІЗНЕСУ В РАМКАХ РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОГРАМ ТА
ГРАНТОВА ДОПОМОГА ВІД ПАРТНЕРІВ**

ПОЛТОРАЦЬКА Світлана Іванівна - заступник директора Департаменту економічного розвитку обласної державної адміністрації, начальник управління бізнес клімату, споживчого ринку та ціноутворення.

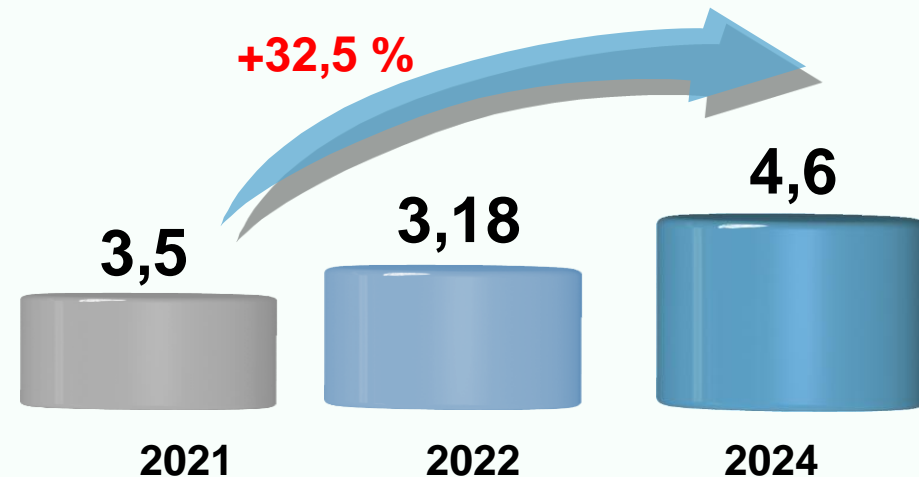
Стан розвитку бізнесу в області

■ взято на облік ■ припинено діяльність

	На 01.01.2022	На 01.01.2023	На 01.01.2024
Всього	6192	4292	4971
малих	5749	3910	4603
середніх	437	377	362
великих	6	5	6
ФОП, тис.	35,1	34,0	37,2

**НАДХОДЖЕННЯ
ДО МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ
від діяльності суб'єктів МСП, млрд грн**

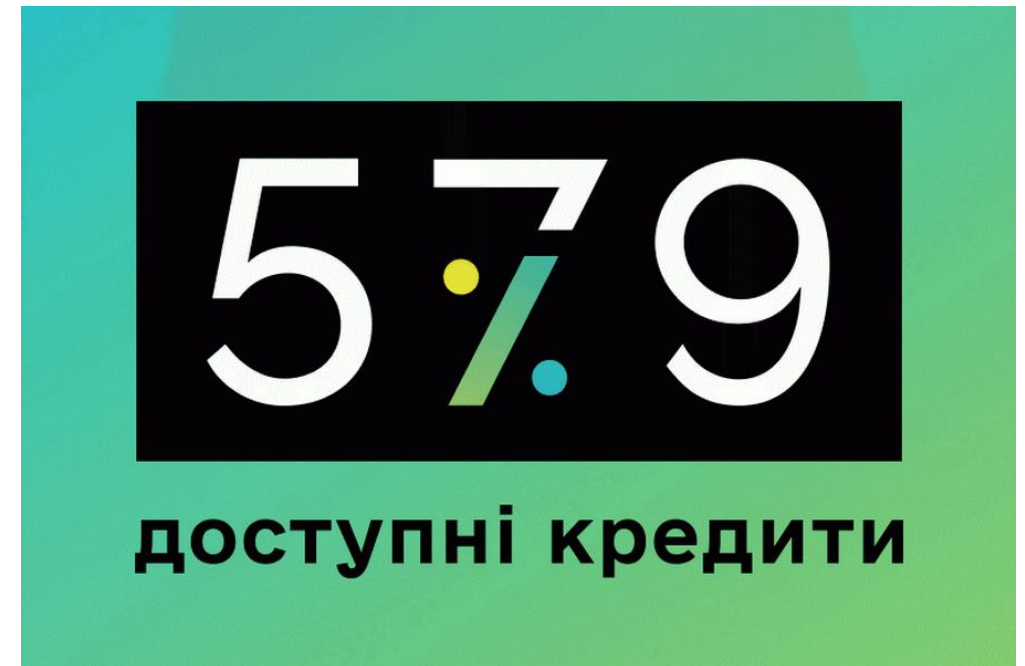
Державна програма «Доступні кредити 5-7-9%»

За даними Міністерства економіки України, Чернігівська область увійшла в **Топ-10** регіонів за обсягом кредитування від старту Програми

З початку дії Програми в Чернігівській області укладено договорів на суму **16,0 млрд грн**, у т.ч. протягом 2024 року – на суму **2,4 млрд грн**

Сума виплаченої державної підтримки суб'єктам підприємництва регіону за програмою 5-7-9%

Всього: понад 1,1 млрд грн

Державна підтримка бізнесу: проєкт «єРОБОТА»

- ✓ кількість отримувачів в області з початку дії проєкту – **592**
- ✓ на суму – **442,05 млн грн**

✓ Програма «Власна справа»

✓ Гранти на створення або розвиток переробних підприємств

✓ Гранти для ветеранів та членів їхніх сімей

✓ Гранти для створення або розвитку садівництва, ягідництва та виноградарства

✓ Гранти для тепличного господарства

ЄРОБОТА

Підтримка бізнесу Чернігівщини за програмою «Власна справа»

З початку дії Програми:

- ✓ кількість позитивних рішень – **498**
- ✓ на суму – **116,4 млн грн**
- ✓ робочих місць – **1058**

У 2025 році:

- ✓ кількість позитивних рішень – **65**
- ✓ на суму – **13,9 млн грн**
- ✓ робочих місць – **116**

Розмір гранту: **50-500 тис. грн**

Розмір мікрогранту, який надається одному отримувачу, визначається відповідно до його запиту, але не менше 50 тис. грн та для Чернігівської області (відповідно до постанови КМУ від 04.04.2025 № 431 (набула чинності 17.04.2025)) не перевищує:

- ✓ **75 тис. грн включно** - у разі зобов'язання отримувача зареєструватися фізичною особою – підприємцем;
- ✓ **150 тис. грн** – для молоді віком 18 до 25 років;
- ✓ **300 тис. грн** – за умови створення **1** нового робочого місця;
- ✓ **500 тис. грн** – за умови створення **2** нових робочих місць.

Підтримка бізнесу за програмою «Грант для ветеранів та членів їхніх сімей»

З початку дії Програми:

- ✓ кількість отримувачів – **28**
- ✓ на суму – **13,45 млн грн**
- ✓ робочих місць – **64**

У 2025 році:

- ✓ кількість отримувачів – **9**
- ✓ на суму – **4,5 млн грн**
- ✓ робочих місць – **19**

Розмір гранту може становити:

- ✓ **до 250 тис грн** – подати заяву можуть і ветерани, і члени їх сім'ї – **1** робоче місце;
- ✓ **до 500 тис грн** – подати заяву можуть і ветерани, і члени їх сім'ї – **2** робочі місця;
- ✓ **до 1 млн грн** – подати заяву може ветеран, який зареєстрований як ФОП від 1 року. Покривається 70% вартості проєкту. Отримувач має створити **4** робочі місця.

Важливо: робочі місця потрібно створити протягом 6 місяців з моменту отримання коштів і підписати з працівниками контракт мінімум на 2 роки.

Грантові програми у сфері економіки та підприємництва

ПРОЕКТ УКРАЇНСЬКОГО ВETERАНСЬКОГО ФОНДУ

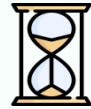

Мета конкурсу – мікрофінансування ветеранського бізнесу та бізнесу родин ветеранів у розмірі до 20 000 гривень у період дії воєнного стану.

Фондом одноразово відшкодовуються витрати на купівлю товарів, необхідних для ведення власної справи.

Ветерани та члени їхніх сімей, які стали після 24.02.2022 ВПО і мають підтвердження цього статусу

Дедлайн: **заявки приймаються до завершення воєнного стану**

Детальніше

<https://veteranfund.com.ua/>

Платформа «Діалог влади та бізнесу»

В рамках Платформи

Проведено зустрічей з бізнесом:

- ✓ у 2024 році - 11
- ✓ у 2025 - 17

Всього – понад 1300 учасників

В області працює 2 офіси
«Зроблено в Україні»:

- ✓ на базі Чернігівського ОЦЗ
 - ✓ на базі Прилуцької філії Чернігівського ОЦЗ.
- + *Планується відкриття Ніжинського офісу.*

Проблемні питання відновлення та розвитку економіки

- нестача кваліфікованих робітничих кадрів, невідповідність професійних навичок працівників потребам виробництва й вимогам роботодавців;
- продовження терміну та збереження пільгових умов Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%» для бізнесу, який працює на деокупованих, прикордонних та прифронтових територіях, зокрема на Чернігівщині;
- **припинення дії законодавчої норми щодо ненадання державної підтримки суб'єкту підприємництва, який працює на території, віднесеній до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії, за діючими кредитними договорами в межах програми «Доступні кредити 5-7-9%», якщо за будь-який трирічний період її сукупний розмір для цього суб'єкта перевищує суму, еквівалентну 200 тис. євро, або збільшення порогових значень незначної допомоги (більше 300 тис. євро);**
- **вдосконалення механізму визначення нормативної грошової оцінки земель промисловості шляхом доповнення формули її визначення понижуючим коефіцієнтом для суб'єктів підприємництва, які здійснюють господарську діяльність в областях, що межують з рф та прифронтових територіях, а також зменшення податкового навантаження для бізнесу в цих областях шляхом встановлення пільг або повного звільнення від податків на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, та земельного податку.**

Оновлена стратегія розвитку області

III стратегічна ціль

Відновлення бізнесу і розбудова нової економіки регіону

- **Відновлення та розвиток бізнесу**
 - ✓ Створення сприятливого бізнес-клімату
 - ✓ Інформаційна підтримка
 - ✓ Розвиток інфраструктури підтримки підприємництва
- **Стимулювання економічної активності та підвищення конкурентоспроможності місцевих виробників**
 - ✓ Підтримка інвестицій
 - ✓ Фінансова підтримка підприємництва
 - ✓ Відновлення та розвиток експортного потенціалу
- **Прискорений інноваційний розвиток пріоритетних сфер смарт-спеціалізації регіону**
- **Відновлення та сталий розвиток агропромислового комплексу**
 - ✓ Нарощування виробництва якісної сільгоспсировини та розвиток її поглибленої переробки
- **Забезпечення продуктивної та вільно обраної зайнятості громадян**

Обласна Програма розвитку малого і середнього підприємництва на 2021 - 2027 роки

Головна мета Програми:

Стимулювання розвитку малого та середнього підприємництва, створення сприятливого бізнес-середовища шляхом консолідації зусиль місцевих органів влади, суб'єктів підприємницької діяльності, громадських організацій, об'єднань підприємців, бізнес-асоціацій тощо задля підвищення добробуту населення області.

Пріоритетні напрями Програми:

- ✓ інформаційна та консультаційна підтримка МСП;
- ✓ розвиток регіональної інфраструктури підтримки підприємництва;
- ✓ фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка МСП.

Інформаційна та консультативна підтримка

Основні заходи в рамках реалізації Програми:

- ✓ Молодіжна школа бізнесу
- ✓ тренінги, семінари, практикуми, «круглі столи»
- ✓ інкубаційні та акселераційні програми
- ✓ конкурсний відбір стартапів, подальший їх супровід та промоція
- ✓ допомога в написанні бізнес-планів, оформленні заявок на участь в грантових, кредитних державних та міжнародних програмах

Проведено у 2024 році:

- ✓ 60 семінарів-консультацій, тренінгів, лекцій
- ✓ 2 Молодіжні школи бізнесу
- ✓ День підприємця
- ✓ Розширене засідання обласної Координаційної ради з питань розвитку підприємництва
- ✓ Міжрегіональний форум «Відновлення економіки на деокупованих територіях»
- ✓ Регіональний форум «Відновлення економіки Чернігівської області в умовах війни: діалог з бізнесом»

Розвиток регіональної інфраструктури підтримки підприємництва

Центр підтримки підприємництва, інновацій та стартапів Чернігівської області (BusinessHubChernihivRegion)

Передбачено:

- функціонування бізнес-акселератора, інноваційної лабораторії майстерні, коворкінг-зони, «Вікна підприємця»;
- проведення спеціалізованих семінарів, тренінгів, зустрічей;
- надання допомоги підприємцям-початківцям по розробці і впровадженню інноваційних проєктів та стартапів та ін.

Проект «Розвиток хаб – системи підтримки підприємництва, інновацій та стартапів в Чернігівській області» (переміг в конкурсному відборі проєктів регіонального розвитку, які можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу) .

Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка МСП

Обласна Програма розвитку малого і середнього підприємництва на 2021 - 2027 роки

ПОРЯДОК надання фінансової підтримки суб'єктам малого та середнього підприємництва на безповоротній основі для часткового відшкодування витрат на визначення шкоди та обсягу збитків, завданих внаслідок знищення та пошкодження їх майна у зв'язку із збройною агресією російської федерації, а також упущеної вигоди від неможливості чи перешкод у провадженні господарської діяльності

Розроблено з врахуванням:

- **Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії російської федерації**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 326;
- **Методики визначення шкоди та обсягу збитків, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності внаслідок знищення та пошкодження їх майна у зв'язку із збройною агресією російської федерації, а також упущеної вигоди від неможливості чи перешкод у провадженні господарської діяльності**, затвердженої спільним наказом Міністерства економіки України та Фонду державного майна України від 18 жовтня 2022 року № 3904/1223, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 02 грудня 2022 року за № 1522/38858.

Заява з доданими документами на отримання Часткового відшкодування реєструється ДО РФПП. У разі подання неповного пакету документів, визначених у Порядку, пакет повертається Суб'єкту.

Часткове відшкодування здійснюється на підставі рішення комісії.

Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка МСП

Обласна Програма розвитку малого і середнього підприємництва на 2021 - 2027 роки

УМОВИ НАДАННЯ ЧАСТКОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

- Часткове відшкодування надається суб'єкту як фінансова підтримка на безповоротній основі **одноразово** у розмірі **50 % від Фактичних витрат**, але **не більше 50,0 тис. грн.**
- Кількість отримувачів Часткового відшкодування **обмежується обсягом фінансування кошторисних призначень Програми** по відповідному заходу з надання Часткового відшкодування на відповідний бюджетний рік.
- Часткове відшкодування здійснюється **через Державну організацію «Регіональний фонд підтримки підприємництва по Чернігівській області».**

На Часткове відшкодування має право Суб'єкт, який:

- ✓ зареєстрований у податкових органах Чернігівської області;
- ✓ не визнаний банкрутом або стосовно якого не порушено справу про банкрутство, не перебуває у процесі припинення;
- ✓ зазнав шкоди та збитків, зокрема: реальних збитків; упущеної вигоди; витрат, необхідних для відновлення майна та майнових прав;
- ✓ здійснював господарську діяльність не менше 12 місяців до 24 лютого 2022 року;
- ✓ не мав заборгованості із виплати заробітної плати станом на 01.01.2022 та зі сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів на дату подання заяви або станом на 01.01.2022;
- ✓ не має серед власників (засновників, учасників) фізичних осіб з громадянством російської федерації та/або республіки білорусь; юридичних осіб, зареєстрованих в цих країнах, а також серед кінцевих бенефіціарних власників - фізичних осіб з громадянством російської федерації та/або республіки білорусь.

Комплексна Програма підвищення конкурентоспроможності Чернігівської області на 2021-2027 роки «Чернігівщина конкурентоспроможна»

ПОРЯДОК часткового відшкодування витрат підприємств області на участь у виставково-ярмаркових заходах на національному та міжнародному рівнях

**ЧАСТКОВЕ ВІДШКОДУВАННЯ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ УКРАЇНИ
У РОЗМІРІ 30 % ВІД ФАКТИЧНИХ ВИТРАТ, АЛЕ В ОБСЯГАХ НЕ БІЛЬШЕ:**

50,0 тис. грн. у разі очної участі підприємства у виставково-ярмаркових заходах

5,0 тис. грн. у разі заочної участі підприємства у виставково-ярмаркових заходах

**Надається
підприємству
один раз на
календарний рік**

Формування позитивного міжнародного іміджу Чернігівщини та підтримка місцевого товаровиробника

НА ЧАСТКОВЕ ВІДШКОДУВАННЯ МАЮТЬ ПРАВО ПІДПРИЄМСТВА, ЯКІ:

- ✓ є резидентами України та зареєстровані у податкових органах Чернігівській області
- ✓ не мають серед власників (засновників, учасників) фізичних осіб з громадянством російської федерації та/або республіки білорусь; юридичних осіб, зареєстрованих в цих країнах, а також серед кінцевих бенефіціарних власників - фізичних осіб з громадянством російської федерації та/або республіки білорусь
- ✓ здійснюють за місцем реєстрації незаборонену законодавством діяльність за видами економічної діяльності (секціями КВЕД):
 - Секція А: сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство;
 - Секція С: переробна промисловість;
 - Секція D: постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря;
 - Секція F: будівництво;
 - Секція J: інформація та телекомунікації;
 - Секція Q: охорона здоров'я та надання соціальної допомоги;
 - Секція I: тимчасове розміщення й організація харчування;
 - Секція R: мистецтво, спорт, розваги та відпочинок
- ✓ проводять господарську діяльність не менше 12 місяців, в тому числі прибуткову діяльність в останньому звітному періоді (квартал, півріччя, 9 місяців, рік)
- ✓ не визнані банкрутами та/або стосовно яких не порушено справу про банкрутство, та/або які не перебувають в стані припинення юридичної особи.
- ✓ не отримували відшкодування витрат на участь у виставково-ярмаркових заходах за рахунок коштів місцевих бюджетів у поточному році
- ✓ не мають заборгованості із виплати заробітної плати та сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів
- ✓ рівень середньомісячної заробітної плати працівників за останній звітний період, наявний на дату подання заяви перевищує 1,5 розміри мінімальної заробітної плати, встановленої Законом України про Державний бюджет на відповідний рік.

Комплексна Програма підвищення конкурентоспроможності Чернігівської області на 2021-2027 роки «Чернігівщина конкурентоспроможна»

ПОРЯДОК часткового відшкодування підприємствам області вартості витрат з сертифікації продукції, систем управління та/або оцінки відповідності продукції

Під часткове відшкодування підпадають **фактичні витрати** підприємства, пов'язані з проведенням робіт з сертифікації продукції, систем управління та/або оцінки відповідності продукції, що виконані органами з сертифікації/оцінки відповідності, акредитованими Національним агентством з акредитації України (НААУ) та національними агентствами з акредитації інших держав, що мають з НААУ угоди про взаємне визнання робіт з сертифікації (в рамках співробітництва з Міжнародним форумом з акредитації (IFA) та Європейською кооперацією з акредитації (EA)).

*Часткове відшкодування здійснюється у національній валюті України у розмірі **30 % від фактичних витрат**, але не більше **50,0 тис. грн.** одному підприємству один раз на відповідний календарний рік в межах бюджетних призначень*

Формування позитивного міжнародного іміджу Чернігівщини та підтримка місцевого товаровиробника

НА ЧАСТКОВЕ ВІДШКОДУВАННЯ МАЮТЬ ПРАВО ПІДПРИЄМСТВА, ЯКІ:

- ✓ є резидентами України, за винятком випадків, передбачених міжнародними договорами України, та зареєстровані у податкових органах Чернігівської області;
- ✓ не мають серед власників (засновників, учасників) фізичних осіб з громадянством російської федерації та/або республіки білорусь; юридичних осіб, зареєстрованих в цих країнах, а також серед кінцевих бенефіціарних власників - фізичних осіб з громадянством російської федерації та/або республіки білорусь;
- ✓ не є кредитними організаціями, страховими організаціями, інвестиційними фондами, недержавними пенсійними фондами, професійними учасниками ринку цінних паперів, ломбардами;
- ✓ не здійснюють виробництво та/або реалізацію зброї, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, обмін валют;
- ✓ не надають в оренду нерухоме майно, що є одним з основних видів діяльності;
- ✓ не визнані банкрутами та/або стосовно яких не порушено справу про банкрутство, та/або які не перебувають в стані припинення юридичної особи;
- ✓ не мають заборгованість із виплати заробітної плати та сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів;
- ✓ не отримували іншу державну підтримку з порушенням умов її надання або умов щодо цільового використання бюджетних коштів, що доведено в установленому порядку;
- ✓ рівень середньомісячної заробітної плати працівників на дату подання заяви перевищує 1,5 розміру мінімальної заробітної плати, встановленої Законом України Про державний бюджет на відповідний рік.

МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА БІЗНЕСУ

У 2024 році гранти для малого бізнесу й стартапів отримали 332 особи:

- ✓ ACTED – 131
- ✓ MOM – 67
- ✓ ZOA – 134

6836 осіб - отримали агрогранти від ACTED, DRC, Mercy corps, ZOA.

59 підприємців отримали грантову підтримку в рамках Проєкту «Дії та реагування територіальних громад на надзвичайні ситуації 2 (CLEAR) 2»

Інформація щодо актуальних грантових програм розміщується та постійно оновлюється на офіційному сайті **Департаменту економічного розвитку облдержадміністрації** на **«Сторінці для підприємців»**, а також в розділах **«Дайджести для бізнесу»**, **«Бізнес в умовах війни»** та **«Гранти міжнародної технічної допомоги»**.

Грантова підтримка для постраждалих від війни пекарень

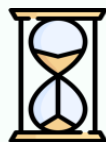

Wake4Ukraine фокусується на залученні міжнародних ресурсів для відновлення постраждалих від війни пекарень та підтримки новостворених хлібопекарських виробництв, що забезпечуватимуть харчову безпеку в своїх територіальних громадах.

Ініціатива спрямована на підтримку відновлення постраждалих від війни пекарень та новостворених хлібопекарських виробництв для забезпечення харчової безпеки територіальних громад.

МСП які займаються виробництвом хліба та зазнали збитків через війну, або планують відкрити нове Виробництво.

Дедлайн: 31 грудня 2025 року

Детальніше:

<https://business.diia.gov.ua/news/hrantova-pidtrymka-dlia-postrazhdalykh-vid-viiny-pekaren>

Гранти для бізнесу на сонячні електростанції

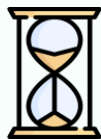

Грантова програма спрямована на сприяння інвестиційно привабливим проектам, які можуть підживлювати економічну активність в Україні, зокрема в секторі енергетики. Пріоритетом програми є забезпечення сталого виробництва енергії та перехіді до нього для розвитку підприємств та створення доданої вартості. Проектна діяльність може включати техніко-економічні обґрунтування, допоміжні витрати на інфраструктуру, необхідну для діяльності, створення нового або розширення виробництва, професійне навчання місцевого персоналу тощо.

Заявник має бути офіційно зареєстрованою комерційною компанією.

Не приймаються заявки від холдингових, інвестиційних, консалтингових компаній та постачальників обладнання.

Дедлайн: заявки приймаються на регулярній основі

Детальніше:

<https://tinyurl.com/267rno2b>

Грантові програми міжнародних партнерів у сфері підприємництва

50 000 грн безвідсоткової позики для крафтових виробників

Револьверний фонд «Це Крафт» надає безвідсоткову фінансову допомогу у розмірі 40 000 грн для стартапів та 50 000 грн для масштабування бізнесу на умовах повернення через 6 місяців. Ця підтримка спрямована на виробників, які працюють у сфері крафтового виробництва, ремісництва та екологічних ініціатив, використовуючи ручну працю, натуральні матеріали та локальні ресурси. Фонд підтримує створення нових проєктів, розширення існуючих бізнесів та зміцнення соціального підприємництва. Учасники мають повернути отримані кошти у повному розмірі, що дозволяє фонду повторно фінансувати нових підприємців.

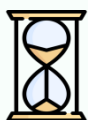

ФОП або підприємства з відповідною діяльністю.

Виробники, що працюють у сфері крафтового виробництва, екологічного виробництва, ремісництва.

Підприємці, які використовують локальні ресурси, культурні традиції та ручну працю.

Для категорії «Масштабування» зареєстровані юридичні особи або ФОП.

Дедлайн: 31 травня 2025 року

Детальніше:

<https://itscraft.com.ua/revolverniy-fond-tse-kraft/>

Грантові програми міжнародних партнерів у сфері підприємництва

Грант до \$3 млн на розвиток МСП для масштабування бізнесу

Ukraine-Moldova American Enterprise Fund (UMAEF) надає можливість отримати інвестиції у розмірі від \$1 до \$3 млн для малих та середніх підприємств (МСП) України та Молдови. Програма спрямована на підтримку бізнесів, які прагнуть масштабування, виходу на нові ринки або розширення виробництва. Фінансування може бути використане для збільшення асортименту продукції, релокації виробничих потужностей чи інших стратегічних цілей, що сприятимуть економічному розвитку та стійкості компаній.

Цільова аудиторія

Подати заявку на участь можуть учасники, які відповідають таким критеріям:

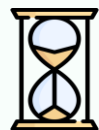
Малі та середні підприємства з річним оборотом не менше \$5 млн та показником EBITDA щонайменше \$0,5 млн.

Компанії, які потребують інвестицій у розмірі \$1-\$3 млн для прискорення або підтримки зростання.

Підприємства, що працюють на внутрішньому ринку або орієнтуються на експорт.

Компанії з досвідченими командами менеджерів та ініціативними власниками, які мають чіткі плани розвитку.

Підприємства, власники яких шукають довгострокові інвестиції та партнера для розвитку.

*Дедлайн: **безстроково***

Детальніше:

<https://umaef.org/uk/programs/programa-pryamih-investiczij-v-msp/>

Грантові програми міжнародних партнерів у сфері підприємництва

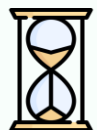
GCIP Ukraine 2025 — акселераційна програма для стартапів та МСБ, які працюють над зниженням викидів CO₂.

Акселераційна програма передбачає навчання, персональне менторство та гранти до \$20000 для бізнесів, що працюють над кліматично дружніми технологіями та сприяють зниженню викидів CO₂. GCIP (Global Cleantech Innovation Programme) — це глобальна програма інновацій у сфері чистих технологій, яку реалізує Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку (UNIDO) спільно з Глобальним екологічним фондом (GEF) у 17 країнах Європи, Азії, Африки та Латинської Америки. В Україні другу фазу програми, починаючи з 2025 року, впроваджує громадська організація Greencubator, яка вже понад 16 років розвиває екосистему стійкого підприємництва та зеленої економіки.

- Стартапи, малі та середні підприємства.
- Наявність компетентної та сформованої команди.
- Щонайменше один із співзасновників має бути громадянином України.
- Наявність готового продукту та перших клієнтів.
- Готовність активно брати участь у всіх сесіях акселератора.
- Базове володіння англійською мовою — не нижче рівня B2.

Дедлайн: безстроково

Детальніше:

<https://gcip.greencubator.info/>

експерт

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!